

MUZEUL GORJULUI LA 100 DE ANI

Anul 1994 a marcat un eveniment important pentru orașul de la poalele Parângului și anume sărbătorirea a 100 de ani de existență a Muzeului de istorie a Gorjului. Sesiunea jubiliară, organizată sub egida Ministerului Culturii, de către Inspectoratul pentru cultură al județului Gorj, Muzeul județean și Casa de cultură a sindicatelor din Tg. Jiu, în zilele de 6-8 octombrie 1994, a fost prilejul fericit de rememorare a momentelor de început ale constituirii și etapelor devenirii acestei instituții muzeale, corelate cu extinderea treptată a spațiului de expunere și îmbogățirea ariei tematice, o dată cu intensificarea cercetării istoriei gorjene începute în 1893-1894, al cărei promotor a fost institutorul și istoricul Alexandru Ștefulescu.

Din momentul întemeierii, când prin noua instituție se urmărea cunoașterea vestigiilor strămoșești „pentru ca aceste urme să nu rămână răzlețite și uitate pe toată fața și în toate unghiurile județului (Gorj), cuibul prin excelență al românismului care încă nu și-a dezvăluit tainicile sale bogății naturale, istorice și arheologice” (din Actul de constituire), și până în prezent când prin promovarea și desfășurarea unor neobosite activități științifice, colecțiile muzeului au crescut, s-a adus an de an o contribuție la cunoașterea istoriei generale.

Arheologi și istorici, din Gorj și din țară, profesori, etnografi, muzeografi, ș.a. au ținut să omagieze muzeul centenar, prin comunicări bine documentate și de o mare diversitate tematică de la cercetarea istoriei locale la cea a istoriei românești și evocarea unor personalități ilustre care au contribuit la progresul culturii și științei românești. S-a urmărit evidențierea unei arii tematice vizând necesitatea păstrării patrimoniului nostru tradițional

și lărgirea spațiului lui de investigare precum și abordarea modernă a cercetării, conservării și restaurării, valorificarea, în noua creație, a universului material și spiritual al culturii populare.

În ședința în plen s-a evidențiat semnificația manifestării omagiale ce a cuprins 105 comunicări științifice structurate pe 4 secțiuni: rolul muzeului gorjean în păstrarea documentelor de istorie adevărată și în promovarea idealurilor de progres; dezvoltarea muzeului județean și a utilităților lui tematice în teritoriul județului; rolul unor personalități culturale în inițierea mișcării culturale în zonă; aspecte ale istoriei politice a vremii reflectate prin activitatea unor personalități cu originea în Gorj.

Cu viu interes a fost urmărit grupul de comunicări ce s-au referit la cercetările de preistorie și istorie antică, la unele descoperiri ca cele de artă paleolitică rupestră și cele documentând cultura Verbicioara; datele noi furnizate de săpăturile arheologice în așezările și castrele romane din județ cu privire la romanitatea geto-dacă, la creștinism, considerat ca o etapă a romanizării, și permanența romană în Dacia ca factor de progres, toate au rezonanță în istoria națională.

Cum este și firesc, cele mai multe comunicări ținute în secțiuni s-au axat pe arheologia și istoria Olteniei, a Gorjului în special: Picturile rupestre din peștera Popii din defileul Sohodolului, necropolele traco-getice descoperite în nordul Olteniei, cetăți dacice în județul Dolj, ceramică descoperită în castrul roman de pământ de la Porceni, județul Gorj, așezările civile romane de la Bumbăști-Jiu, așezarea medievală de la Polata-Bârșești, Alexandru Ștefulescu, istoric și muzeograf, V. Rolla Piekarski și

contribuția sa la îmbogățirea patrimoniului cultural gorjean, Iuliu Moisil și mișcarea culturală gorjeană de la sfârșitul secolului al XIX-lea, Ștefan Bobancu, primul director al Gimnaziului „Tudor Vladimirescu” din Tg. Jiu, Proclamația de la Padeș și locul ei în procesul de modernizare a statului român, evoluția hotarului dintre județul Gorj și Vâlcea, sistematizarea orașului Tg. Jiu, evoluția unor instituții bancare din Tg. Jiu etc.

În prima zi s-au vernisat: Expoziția „Muzeul Gorjului – 100 de ani de activitate” și o alta filatelică.

În ultima zi, participanții au avut prilejul să viziteze: muzeul pavilionar (1968) și în aer liber de arhitectură (1975) de la Curtișoara, creația muzeală a colectivului de muzeografi condus în anii aceia cu responsabilitate și profesionalism de Elena Udriște; casa memorială Ion Popescu-Voitești, savantul gorjean care a avut o contribuție esențială la dezvoltarea învățământului și științei geologice românești, a cărui viață și activitate au fost evocate în comunicările de un înalt nivel științific ale Secției a IV-a de Științele Naturii din cadrul Sesiunii; Schitul Crasna, monument din secolul XVII, a cărui biserică, cu plan triconc, reprezintă o realizare arhitecturală de excepție din epoca lui Matei Basarab.

Fie-ne iertată referirea doar la unele comunicări, explicabilă prin aceea că o cronică niciodată nu poate și nu trebuie să fie amănunțită având darul și în cazul acesta de a consemna unele aspecte și idei de la binemeritata manifestare științifică din Târgu-Jiu cu un mare câștig în plan cultural și științific.

E. ANCUȚA-RUȘINARU